

Siðsøga

Óli Jacobsen

Øssur Debes 3. partur

PETROLIUM, KOL OG TORV VAR ÁLITIÐ

Øssur heldur áfram við frásögn um eina Havn, sum er púra fremmand
fyri tey ungu í Havn í dag. Eitt nú greiðir hann frá um gæs

Í garðinum gingu gæsna. Gásarhúsið var ein tunna til at verpa í, hon var tyrvd við flagi. Tá ið ein gás fór at verpa, vórðu eggini tikin inn so hvørt hon varp. Tey vóru talmerkt og lögð í ein kassa við ull. Tá gásin so vildi liggja, vóru eggini lögð aftur í tunnuna. Tá ungarnir vóru útkomnir, gekk gásin við teimum í garðinum, til hon varð slept í hagan við teimum. Gæsna vóru koyrdar í rimaleygar, stungna vóru fjalir ímillum rimarna á leypinum, so tær kundu liggja í tveimum ella trimum rúmunum. Pápi lænti ross frá systkinabarninum, Agga hjá Gustu. Leyparnir vóru hongdir við síðurnar á rossinum. So var farið til gongu niðan á norðara skarð í Syðradali, har pápi hevði frælsi. So oman í dalin, vitjað var inn til bóndan, áðrenn farið var til gongu heim aftur. Tungt var at koma niðan úr dalinum. Eg plagdi at halda í halan á rossinum til komið var niðan á skarðið.

Ofta vóru nógvir gásarungar, sum komu undan. Gás høvdu vit til døgurða jóladag og sunnudagar. Turra gás høvdu vit eisini, hongt var upp á ovastaloft at turka. Tað var ógvuliga treystur matur.

Smæran, har feðgarnir báðir arbeiddu

Eisini lótu bóndur neyt, ið vóru avtikin, til flettingar. Pápi var góðskumetari, tá ið neyt vóru flett. Tey vóru mett eftir góðsku nr. 1-2-3. Pápi hevði stempul úr messing við handtakið, har tøluni stóðu í neðra. Stemplað var á krovíð við reyðum stempulblekki. Hesi stempul eigi eg.

Vit flettu eisini seyð heima hjá okkum í kjallaranum. Eg plagdi at hjálpa pápa at tumma og taka innanúr. Tað gekk ein tíð, áðrenn eg fór at svæva, tað lærði pápi meg. Krovini vóru hongd á ovastaloft at turka, so vit høvdu bæði skerpikjøt og ræst kjøt. Føðingardagin hjá pápa 7. desember fingur vit ræst kjøt og súpan.

Tá ið eg var um 10-11 ár, var eg ørindadrongur í Smæruni. Tað vóru kundar, ið bíløgdu vørna og fingur hana borna til hús. Eg bar mest til fólk á Abbatrøð. Vørurnar vóru lagdar í ein leyp, so eg til gongu við leypinum á bakinum runt til kundarnar.

Í gamla kommunuskúlan

Í 1937 fór eg í skúla. Hetta var gamli kommunu-

Pápi var flettingarmaður

Pápi var flettingarmaður í Smæruni og hjá Jens Reinert, ið hevði handilin Kjøtbúðin í niðastu hædd á Sjómansheiminum út til Tórsgøtu (í dag Hotel Tórshavn).

Tá ið heystfjöllini vóru gingin, var seyðurin seldur til flettingar. Til Smæruna plagdi lastbilur at koma við seyði, ið lá niðurbundin í lastini. Bilurin stóðgaði við vegin, ið gongur oman ímóti Kilerkanalini. Smæran átti húsini nr. 2 til høggru omaneftir. Húsini høvdu kjallara og tvær hæddir. Í kjallaranum var slaktari, og í miðhæddini var vørugoymsla. Ovasta hæddin var íbúð.

Seyðurin var rikin oman í slaktarið. Pápi og Helge Mikkelsen, sum arbeiddi í Smæruni, flettu. Helge svævaði og tummaði, pápi tummaði og tók vembur innanúr. Vilini vóru reinsaði og vaskaði. Eg var javnan og hugdi, tá ið flett var. Ofta reinsaði og vaskaði eg vembur og vil. Vilini vórðu seld til pylsuframleiðslu.

Eftirspurningur var nógur eftir avroðum, so fólk máttu teknað seg í góðari tíð. Tá ið liðugt var at fletta, var komið eftir teimum. Møtt var upp við spann til blóð og innvøllir. Eini avroð var ein litur av blóði, vomb, vilini og hvítanýrur.

Her spældu børnini niðri á sandinum. Uttast t.v. er Fútastova, íslenska sendistovan

Hans Jacob í Smæruni